

Gašper Pirc
**PREGLED
DELOVANJA
SLOVENSKEGA
FILOZOFSEGA
DRUŠTVA
V LETU 2019**

117-122

ZNANSTVENO-RAZISKOVALNO
SREDIŠČE KOPER
GARIBALDIJEVA 1
6000 KOPER
GPIRC.AF@GMAIL.COM

Slovensko filozofsko društvo januarja 2020 slavi 85. obletnico obstoja – častitljiva številka, ki ji pritiče ustrezen delovni program, ki zajema javne predstavitve, uporabne informacije za ljubitelje filozofije in posredovanje med različnimi interesi v namen podpiranja in popularizacije filozofije v Sloveniji. Sledi kronološki pregled dela v preteklem letu, s katerim želimo bralkam in bralcem približati delovanje in namen najstarejšega slovenskega filozofskega združenja.

NOVO VODSTVO IN PRVI VEČERI SLOVENSKEGA FILOZOFSKEGA DRUŠTVA

Decembra 2018 je dr. Tomaž Grušovnik postal novi predsednik društva in pričel z aktivnim delom na prenovitvi zunanjega izraza Slovenskega filozofskega društva. Kmalu sta se mu pridružila Robert Petrovič in Gašper Pirc, ki sta postavila novo spletno stran društva (<http://www.sfd-drustvo.si/>), slednji pa je tudi prevzel promocijsko dejavnost in medijski izgled društva ter z Grušovnikom pričel sodelovati pri organizaciji dogodkov in delovnem načrtu društva. Po postavitvi spletne strani v prvih treh mesecih je sledila vzpostavitev Youtube kanala, kmalu zatem pa tudi uradne Facebook strani društva.¹

Že 15. januarja 2019 je prenovljeno Slovensko filozofsko društvo organiziralo prvi javni dogodek v okviru serije “večerov Slovenskega filozofskega društva”: predstavitev knjige dr. Marka Uršiča *Shadows of Being*, na kateri se je z avtorjem pogovarjal Tadej Urbanija.

Sence, realne ali virtualne, so vselej tudi simbolne forme, ki ohranjajo »transcendenčno napetost« v veliki vesoljni »verigi bitij« – zato je ta knjiga o sencah obenem spomin na svetlobo bivanja, na Luč.²

11. februarja sledi drugi dogodek v sklopu “večerov Slovenskega filozofskega društva”: pogovor z dr. Valentinom Kalkanom ob izidu njegovega dela *Hypokri-sis – Fenomenološka interpretacija Aristotelovih epohalnih del*. Pogovor je vodil predsednik Slovenskega filozofskega društva dr. Tomaž Grušovnik.

¹ <https://www.facebook.com/Slovenskofilozofskodrustvo>

² Slovensko filozofsko društvo (2019): »Senca kot filozofska metafora: vabilo na večer Slovenskega filozofskega društva.« Povzeto 12. novembra 2019 s strani <http://www.sfd-drustvo.si/event/vecer-slovenskega-filozofskega-drustva-senca-kot-filozofska-metafora/>

Beseda »hypokrisis« že sama namiguje na hermenevtični pristop poznavalca antične grške filozofije, saj izvirno pomeni »razjasnjenje«, »tolmačenje«, »razlago«, »napoved«, »presojo«, kar je blizu besedam »hermenevtika« in »interpretacija«.³

Tretji dogodek v sklopu "večerov Slovenskega filozofskega društva" je sledil 12. marca, ko se je Tadej Urbanija pogovarjal z zaslužnim akademikom dr. Tinetom Hribarjem o njegovi trilogiji *Nesmrtnost in neumrljivost*.

Še posebej je vredno izpostaviti odnos želje po nesmrtnosti do pravrednot človečnosti in človeškosti: posvečenosti mrtvih, svetosti življenja, človekovega dostojanstva in zlatega pravila, ki so bile – in še zmeraj so – izzvane, nemalokrat prav s človekovo željo po nesmrtnosti, ki se manifestira enkrat kot izključujoči monoteizem, spet drugič kot ideološki monizem.⁴

::RAZŠIRITEV DEJAVNOSTI IN DODATNI NAČINI MEDIJSKEGA SPOROČANJA

Še pred zaključkom marca je Slovensko filozofsko društvo kot soorganizator sodelovalo pri izvedbi državnega tekmovanja v znanju filozofije za gimnazije, ki je potekalo 29. marca v Novem mestu. Izmed vodstva SFD se je tekmovanja udeležil predsednik Grušovnik, ki je nadobudnim mladim filozofom izrekel dobrodošlico, poudaril pomen filozofskega mišljenja v sodobnem svetu in jim zaželel veliko uspeha pri pisanju esaja.

Ob tem je vredno opozoriti še na eno pridobitev filozofije, prvenstveno namenjene ljubiteljem filozofije izven akademskih krogov: v marcu je izšel zbornik *Dan filozofije*, pri katerem je sodeloval tudi predsednik SFD Grušovnik. Tudi o tem berivu si je moč pridobiti nekaj informacij na društveni spletni strani.

Končno pa ne smemo pozabiti niti na še en pomemben mejnik, ki je, predvidevamo, vidno pripomogel k prepoznavnosti društva in njegove dejavnosti: postavili smo Facebook stran, ki je bila hitro opažena in kjer so dejavnosti društva najbolj ažurno napovedane.

³ Slovensko filozofsko društvo (2019): »Hypokrisis – Fenomenološka interpretacija Aristotelovih epohalnih del: vabilo na večer Slovenskega filozofskega društva.« Povzeto 12. novembra 2019 s strani <http://www.sfd-drustvo.si/event/pogovor-s-prof-dr-valentinom-kalanom-ob-izidu-njegove-knjige-hypokrisis-fenomenoloska-interpretacija-aristotelovih-epohalnih-del/>

⁴ Slovensko filozofsko društvo (2019): »Nesmrtnost in neumrljivost: poročilo z večera Slovenskega filozofskega društva.« V prirejeni obliki povzeto 12. novembra 2019 s strani <http://www.sfd-drustvo.si/video-in-porocilo-z-vecera-sfd-nesmrtnost-in-neumrljivost/>

Maj je bil filozofsko izjemno pester mesec, Slovensko filozofsko društvo pa je v njem organiziralo dolgo napovedovano okroglo mizo ob 130. obletnici rojstva vplivnega filozofa Ludwiga Wittgensteina. Na dogodku, ki je potekal v Trubarjevi hiši literature, so se občinstvu predstavili poznavalci njegove misli Andrej Ule, Borut Cerkovnik, Varja Štrajn in Urh Vele.

“Ali nisem vse bolj primoran reči, da logike na koncu koncev ni mogoče opisati? Ogledati si moraš jezikovno prakso, pa jo boš videl.”

::SIMPOZIJ „MESTO ETIKE V DRUŽBI“ OB KONCU AKADEMSKEGA LETA

17. junija je za predpoletni zaključek dejavnosti pred šolskimi počitnicami sledil najbolj velikopotezen dogodek, ki ga je novo vodstvo društva organiziralo v prvem

letu aktivnosti: posvet “Mesto etike v družbi”, namenjen širši razpravi o vlogi filozofije pri razumevanju etike in načinih izražanja tovrstne jezikovne igre v sodobnem družbenem diapazonu. Posvet v soorganizaciji SFD s Slovensko matico je organiziral programski odbor, ki so ga sestavljali predsednik Tomaž Grušovnik, moderator posveta Gašper Pirc in predstavnica gostiteljev ter urednica Slovenske matice Ignacija Fridl

Jarc, na njem pa so nastopili slovenski poznavalci pritiklin etične razsežnosti družbe: Borut Ošljaj, Jernej Pisk, Janez Juhant, Smiljana Gartner, Friderik Klampfer, Vojko Strahovnik, Luka Omladič, Igor Pribac, Cvetka Hedžet Tóth, Ignacija Fridl Jarc in Marjan Šimenc.

Naj se omeni možno vodilo javne razprave s pomočjo pojma, ki so ga stari Grki poznali pod izrazom isegoria: le-ta ne ponazarja le svobode govora, pač pa tudi politično enakost, ki se razkriva v možnosti, da je posameznikov glas slišan. Ko svoboda živeti vključuje tudi svobodo udeleževanja v pomenskem javnem in političnem diskurzu, je grožnja nasilja, ki je vselej prisotna v pravni in politični stvarnosti, še najbolj nedolžna.

⁵ Wittgenstein, L. (2004): *O gotovosti*. Ljubljana: Društvo Apokalipsa, str. 131 (§501).

*In takrat ne pristopimo le Mi kot brezoblična gmota za-ostalnih, pač pa Jaz in Ti, ki naju Tretji potrjuje v najinem pripoznanju.*⁶

Dogodek je bil tudi medijsko pokrit: tako si lahko ogledate zvočni posnetek posveta na spletni strani sorodnega Društva za razvoj humanistike, na Facebook strani Slovenskega filozofskega društva pa si je mogoče ogledati tudi galerijo fotografij z dogodka. V tej številki *Anthroposa* si lahko v nadaljevanju preberete zajetnejšo reportažo dogodka izpod peresa Tinkare Tihelj, čez poletje pa je tretji program Radia Slovenija (ARS) tudi pred-

vajal prispevke avtorjev s posveta. Končno pa sta v mednarodni akademski reviji *ReSearcher* Tinkara Tihelj (reportaža z dogodka v angleškem jeziku) in moderator posveta Gašper Pirc (krajši izviren članek, ki poskuša obrazložiti konceptualno in problemsko ozadje ob pripravi dogodka) pripravila sekcijo *The Status of Ethics in Society*.⁷

::SLEDENJE ZAČRTANIM SMERNICAM V NOVEM AKADEMskem LETU

Tudi v akademskem letu 2019/20 pri Slovenskem filozofskem društvu nadaljujemo z začetim delom in preizkušamo nove načine približevanja filozofije slovenski in zamejski javnosti. Tako smo 27. septembra pripravili prvi „večer Slovenskega filozofskega društva“ v tujini, ko se je Jerneju Ščeku v dvorani Narodnega doma v Trstu pridružil dr. Lenart Škof.

22. oktobra je sledila okrogla miza ob 130. obletnici Heideggerjevega rojstva z naslovom *Ime koga je Heidegger?*, kjer so se voditelju Tadeju Urbaniji pridružili sogovorniki dr. Mateja Kurir, dr. Uroš Milić in dr. Andrej Božič, do konca leta pa pripravljamo še pogovora z dr. Luko Trebežnikom v Trubarjevi hiši literature v Ljubljani in s predsednikom SFD dr. Tomažem Grušovnikom v Celovcu ter „večer Slovenskega filozofskega društva“ v Trubarjevi hiši literature v Ljubljani, kjer se bosta ob počastitvi 50. obletnice smrti Theodorja Adorna Gašperju Pircu pridružila gosta dr. Jernej Kaluža in dr. Darko Štrajn, nekdanji predsednik Slovenskega filozofskega društva. Ne smemo pa pozabiti niti na osrednjo prireditev ob Svetovnem dnevu fi-

⁶ Pirc, G. (2019): »Kaj si želimo v novem letu? O besedah, dejanjih in udomačevanju odtujenega sveta.« V: *Homopolitikus*. Prevzeto 12. novembra 2019 s strani <https://ipm.si/homopolitikus/kaj-si-zelimo-v-novem-letu/>

⁷ Tihelj, T., Pirc, G. (2019): »The status of ethics in society.« V: *Researcher - European journal of humanities & social sciences*, 2/3, Couvin (BE), str. 137–145. Elektronska verzija je dostopna na naslovu: <http://dx.doi.org/10.32777/r.2019.2.3.7>.

lozofije, ki bo v soorganizaciji Slovenskega filozofskega društva potekala 21. novembra v Kopru in na kateri bo eden izmed govorcev tudi predsednik društva Grušovnik.

V zadnjih mesecih pred nastankom tega pregleda smo objavili tudi prenovljeno stran revije *Anthropos* (<http://www.anthropos.si/>), ki izhaja pod delnim okriljem SFD, na matični spletni strani društva pa odprli novo podstran z uporabnimi nasveti za študij in aktivno ukvarjanje s filozofijo, namenjeno zlasti študentom filozofije (<http://www.sfd-drustvo.si/uporabno-gradivo/>).

Ob sklenitvi tega zapisa bi rad poudaril, da se Slovensko filozofsko društvo zavezuje, da bo tudi v prihodnje aktivno skrbelo za promocijsko dejavnost na področju humanistike in filozofije, pripomoglo k dvigu akademske pismenosti v Sloveniji ter z izdajami publikacij in organiziranjem dogodkov poizkušalo kljubovati družbenim in političnim težnjam, ki s pristopi, osnovanimi na kvantifikaciji in premočrtnosti, ter strateško govorico pogosto zapostavljajo vlogo filozofije v sodobni družbi. Prav pogovoru o tovrstni neugodni situaciji, s katero se spopada filozofija v današnjem času, je bil namenjen posvet *Mesto etike v družbi* in z le-tem povezan uvodni nagovor predsednika Grušovnika k posvetu, ki sledi v nadaljevanju tega revijalnega sklopa društva.

Gašper Pirc, 12. november 2019